

SVUNAL SLO'ILTAEL

de Amigos de San Cristóbal, A.C.

Li' Amigos ta San Cristóbal jech ta xa sk'oponoxuk xchi'uk ta xak' ta na'el li' sba' vun ta spase', ja' ta xak' ta a'gel li' a'yejetik xchi'uk amtelaletik.

¿K'usitik a'mtelal ta spasik li' j-a'mteletike'? ¿K'uchal a'mtejemik li' Koltajebail ta komom? ¿K'usitik li' muk'tik a'mtelal yakal ta xich' paset?

¡Li' ta jcholbot kutik xchi'uk k'usitik yan! Ich'o spatobil avo'on

Guine Rene Louis

Wixlal sk'el a'mtelaletik.

K'USITIK JA'

- **ASC XCHI'UK K'USITIK ACH'**.....p.1
 - Yach'umtasel j-a'mteletik.....p.1
 - Spasel k'uchal ta x-ich'van ta muk' li' Amigos de San Cristóbal A.C.....p. 1
- **JCHI'IL JBATIK TA A'MTELAL 2023**.....p. 2
 - Svunal jay chop li' j-a'mteletike'.....p. 2
 - Xchapel vunetik.....p. 3
- **K'UCHAL XU' TA X-A'MTEJ BATEL LI' AMIGOS DE SC**.....p. 4
 - Sa'el koltael ta stojolal buch'utik oyik ta Soriana 2023.....p. 4
 - Sa'el koltael jutuk ta jutuk ta stojolal GlobalGiving: "Xu' ta xpas Amigo de San Cristóbal".....p. 4
- **BUTIK A'YIK TA LO'IL XCHI'UK TA CHANUMTASEL**.....p. 5
 - A'yej ta stojolal consejo yu'un Comunalia.....p. 5
 - Sjelel k'usitik ta Chanel.....p. 6
 - Snail chanumtasel ta stojolal LANZA.....p. 6

- **A'MTELAL KOLTAEJBAIL TA JLUMALTIK**.....p. 6
 - Koltajebail ta komom Li' Ts'unubul.....p. 7
 - Koltajebail ta komom tsotsil Yibel jnopbentik.....p. 7
 - Koltajebail ta komom tseltal Sejk'ubal Kuxlejal.....p. 8
- **A'MTELAL SK'ELEL VUNETIK**.....p. 8
 - Xchapel ta stojolal SAT: ach' xchapanel ti k'usitik ta xich' maneje'.....p. 8
- **YAB K'OP A'YEJ**.....p. 9
 - Yak'el ta na'el ti k'usitik ta sventa Koltajebail ta jlumaltik.....p. 9
- **K'UTIK SK'AN TA XA NA'**.....p. 9
 - ¿Mi oyxa tsakalot ta stojolal Amigos de San Cristóbal?.....p. 9
- **JCHI'IL JBATIK TA KOMON 2022-2023**.....p. 10
- **K'UCHAL TA STA' SBAIK TA K'OP**.....p. 10

ASC XCHI'UK K'UTIK ACH'

SK'ELEL K'UCHAL XU' TA X-A'MTEJIK BATEL

Jayibuk u' jela bxa yu'un sk'eel li' a'mtelaletike; ja' ta jk'antik ti lek ta xlok'e. **Beatriz Álvarez**, ta Enero li' jabilto' ja' ta sk'el batel li' a'mtelal sventa a'yejetik xchi'uk Martha Galera ja' ta sk'el batel a'mtelal k'uchal oyuk yipal xchi'uk ta sk'el batel proyektoetik.

Koliyalik li' **Jessica Piene, Moisés Velázquez, Lucio Hernández, Susana Martínez, Silvia Sántiz** xchi'uk **Viridiana Domínguez** yu'un ti laj yak' sp'ijilik xchiuk ya'mtelik li' ta tsobajelto', lek batukuk ta yantik a'mtelal ta spasik batele'.

SPASEL ICH'EL TA MUK' TA AMIGOS DE SAN CRISTÓBAL, A.C.

Li' u' jela bxae laj stsob sbaik yaj kojuk li' a'mteletike' ja' ta snopik k'uchal ta pasel li' ich'el ta muk' ta yutil li' tsobajele', ja' ta st'ujik ta stojolal li' muk'ta tsoblejale ti k'utik stak' pasel ta jujub pam jnaklejetik, jech k'uchal ak'o xlok' lek li' a'mtelaletike.

JCHI'IL JBATIK TA A'MTELAL 2023

Svunal jaychop li' j-a'mteletike'. Li ta oloni' ta xkalbetik k'utik sbi'ik li' j-a'mteltike xchi'uk k'utik a'mtelal ta spasik batel ta 2023. Jech li' jabilto' ta jchi'inkutik batel ta a'mtelal li':

Asociación Mexicana de Transformación Rural y Urbana, A.C. (AMEXTRA)

A'mtelal: "Vo' yu'un chi jkuxi', lek ve'lil yu'un ta xi jch'i: bats'i jnaklejetik yakal sk'elik batel skuxlejalik" "Agua para vivir, nutrición para crecer: familias tsotsiles logrando salud"

Sanando Heridas, A.C.

A'mtelal: "Tsebetik xchi'uk chi'om tsebetik-keremetik sna'ojik stunesel sk'elel skuxlejalik"

Unidad y Esfuerzo Compartido para el Desarrollo Sustentable, A.C. (UNECODES)

A'mtelal "Chomtik xchi'uk sat te'etik (MIAF) yu'un oyuk sve'elik xchi'uk lek sk'uxbinel ti k'utik oy skuxlejale' ta Chancolom, mucipio yu'un San Juan Cancuc xchi'uk Bochilte', municipio yu'un Huixtan"

Hogar Comunitario Yachil Antzetic, A.C.

A'mtelal: "Ach' antsetik, epal koltayel ta stojolal bats'i antsetik ti buch'utik lok'emik batel ta slumalik"

Cooperación y Organización Integral para el desarrollo Rural, A.C. (CONIDER)

A'mtelal: "Sk'elel skuxlejalik baluneb paraje'etik ti k'usitik ta xtun yu'unike', a'mtelaletik kuch'al xu' spoxta'el li' lukume' xchi'uk sk'elel lek ve'elil ta San Juan Cancuc, Chiapas"

Tlahtolli, A.C.

A'mtelal "Sk'optak ta slok'em vo"

Tierra Roja Cuxtitali Centro Comunitario, A.C.

A'mtelal "Li' jtsoblejikutike", yosilal mu'yuk k'op: lek ta sk'opon sbaik, lek ta xich' sbaik ta muk' xchi'uk ich'biluk ta muk' li tsebetik-keremetik ta slok'ebal jovel"

Centro de Formación para la Sustentabilidad Moxviquil, A.C.

A'mtelal "K'uchal sk'an k'elel mu staik uts'intael olol tsebetik ta yosilal Jovel"

CAMATI "Mujeres Construyendo desde Abajo", A.C.

A'mtelal "Albil tsots sk'oplal li' skuxlejal antsetike' xchi'un jvet'ometik jech k'uchal ta sk'an ta spoxta' sbaik xchi'uk lek ta xve'ik ti k'usitik oy yu'unik ta Santiago el Pinar xchi'uk Chenalho, ta yosilal Chiapas"

XCHAPEL VUNETIK

Ti sk'ak'alil 30 yu'un marzo laj chapanik vUNETIK li' Amigos de San Cristóbal xchi'uk jay chop li' j-a'mteletike' laj staik koltayel li' jabilto ta sventa Chan vun, sk'elel spoxtael jbek'taltik xchi'uk sk'elel skuxlejal te'etik xchi'uk chon bolometik Li ta yosilal Altos de Chiapas.

K'UCHAL XU' TA X-A'MTEJ BATEL LI' AMIGOS DE SAN CRISTÓBAL

SA'EL KOLTAEL TA STOJOLAL BUCH'UTIK OYIK TA SORIANA 2023. JUN KO'ONKUTIK TA STOJOLAL SORIANA FUNDACIÓN YU'UN TI LAJ XCHA' AK'BUNKUTIK LI' KOLTAEL LI 2023

Xchi'uk jmanlajeletik, j-a'mteletik, buch'u sventainoj li' tak'ine xchi'uk skotol ti buch'utik oyik ta a'mtele' li ta Soriana Hiper li' ta jovel xu' ta xich' koltael más ta 100 lolol tsebetik, keremetik, antsetik xchi'uk jnaklejetik li' ta yosilal Chiapas. Na'ikme, k'alal ta slajem yu'un Junio xu' ta xa vak' jutuk a tak'in, xu' ta xa vak' komel jo'ob pexu k'alal ta xa manlaj lok'ele'. Ta jujun centavo, ta jujun pexu', ¡Ta jkoltotik xu' ta xpas ku'untik!

MUK'TA TA A'MTELAL LITTLE BY LITTLE XCHI'UK GLOBALGIVING: "XCHI'UK VO'OT XU' TA PASEL AMIGOS TA SAN CRISTÓBAL"

Jech, ta 3 xchi'uk 7 yu'un abril yak'oj sba' ta xich' sa'el ta Crowdfunding xchi'uk Global Giving, abi' li'e ja' ta xich' koltael li' Amigos de San Cristóbal k'uchal xu' ta x-a'mtejik batel yu'un jech xu' spasik batel ti k'uchel talemikxa' jech ta jkoltotik k'otuk ta pasel ti k'utik sk'anto pasele'.

GlobalGiving ta xak' olol ti k'u yepal stsom yu'un li' tak'ine', jech ak'o k'otanuk ta pasel ti a'mtelaletike', ti k'u yepal ya xak'ik ti buch'utik oye slekil yo'onike'. Mi mu'uyukutike', mu'uyuk ti jun no'ox kutike'. Xchi'un vo'oti, xu' ta xich' pasel batel. Xchi'uk vo'ote, xu' ta spase' Amigos de San Cristóbal.

¡Okolavalik yu'un ti slekil avo'onike' ti laj avak' ta jolik ti sk'ak'alil li' muk' a'mtelale'! Xu' to xa kolta aba ta svukubal k'ak'al!

BUTIK A'YIK TA LO'IL XCHI'UK TA CHANUMTASEL

A'YEJ TA STOJOLAL KONSEJO YU'UN COMUNALIA

Li' Comunalia ja' jtsop j-a'mteletik li' ta yosilal Mexiko xchi'uk li' buch'u ta xnitvan ta a'mtelal, Corinne Pierre-Louis, ja' jun jtak'ivanej yu'un ti jelabeb ta a'mtel li' ta Amigos de San Cristóbal.

Jech yu'un ta 23 yu'un ay ta jun muk'ul lo'il ta Chihuahua, ja' te laj yak'ik ta a'gel ti k'usitik laj yich' pasel ti jabil jelabe' xchi'uk ti k'usitik ta sk'an ta spasik batel li' a'bilito', ti ja' sventa sk'elel ti lekil kuxlejale' li ta stojol jnaklejetik li ta yosilal Mexikoe'.

SJELEL K'USITIK TA CHANEL

Ta vaxakib k'alal ta baluneb yu'un febrero li' buch'u yich'oj ta venta li Amigos de San Cristóbal ay ta jun lo'il "Koltaejbail ta jlumaltik ta Américas: k'usitik ach', tsoblej jnaklejetik yu'un ti k'usi tsakal ta las Américas CCA" ta Guadalajara.

Smelolal li' tsobajele' nojem ta lo'il xchi'uk chanumtasel, laj snopik k'usi stak' pasel yu'un oyuk lekil Koltaejbail ta jlumaltik, epajuk sp'iji ta komo li' buch'utik ta x-a'mtejik ta sjunlejal América, ta sa'ik batel sk'elel k'uchal xu' ta xchanik, ta snopik batel k'uchal xu' ta skolta sbaik ta jujun chop j-a'mteletik xchi'un ta sjunlejal jlumaltik jech k'uchal ta spasik batel li' a'mtelal yu'un 2030.

SNA'IL CHANUMTASEL TA STOJOLAL LANZA

Li' yajbal buch'u ta sk'elbatel li' stak'inal ti a'mtelale' yakal ta xich'ik batel kolatael k'ucha'al ta sa'ik batel ti tak'ine jech k'uchal xchi'uk Agustín Landa ti ja' yajbal li' consultora LANZA (<https://www.lanzaa.com/>), ilbilxa ya'amtelik oyxa 30 ja'bil ta spasik batel a'mtelaletik ta stojolal jnitvanejetik, buch'u ta sliques jun a'mtelal xchi'uk organizacionetik ta spasel batel ti k'usi sk'antoe'.

¿K'usi smelolal li' tsobajel to'? Ja' ta stsobel p'ijililetik k'uchal xu' ta spasel batel li' a'mtelale', jech ta xich' koltael li' tsobajel vu' oyune'.

LANZA

A'MTELAL KOLTAEJBAIL TA JLUMALTIK

Laj jlikeskutik li' ach' jabilto' xchi'uk laj yich' jelel jutuk smelolal li' A'mtelal Koltaejbail ta Jlumaltik. Laj stsob sbaik li' koltaj bail ta komom tseltaletik xchi'uk tsotsiletik ti li' no'ox nakajtike'. Va' li' k'usi laj yich' chapelto' lek laj ya'yik yu'un ja' to ven lek ti jmoj ta x-a'mtejik batele'.

Jmoj no'ox, jech laj stsob sba'il li' j-a'mteletik Koltaejbail ta komom Li' Ts'unubil, Koltaejbail ta komom Empresarioetik xchi'uk Neighbors for Integral Change jun xa no'ox Koltaejbail ta komom ikomik ja' sventainojik li' buch'utik nakajtik ta jo'vel, jun chavo' li' no'ox likemik oy yan likemik tal ta yan lumetik, ja' no'ox yu'un li' xa nakajtik ta yosilal Jo'vel.

Ja' jech ti svakibal Koltaejbail ta komome' ta xpas ta chib muk'tik Koltaejbail ta komom. Li' chib muk'tik Koltaejbail ta komon jech ta stsobilan sba'ik batel yu'un ta sk'elik k'uchal xu' ta staik yipik batel, k'uchal ta spat yo'onik xchi'uk ta sk'elik batel ti k'usitik ta xtun yu'un ak'o lekuk xlok' li' a'mtelaletik ta jujun paraje'etik xchi'uk ta jujun jteklumetik li' ta yak'ol yosilal Chiapas.

KOLTAEJBAIL TA KOMOM LI' TS'UNIBIL

Ta stsoblejik li' Koltaejbail ta komone' laj yak'ik ta a'yel sventa k'uchal koltaeletik, chan vun, sk'elel skuxlejal te'etik-chonbolometik xchi'uk sk'elel spoxtael jbek'taltik. T'ujbil a'mtelal ta spasik, k'uchal sna'obil "vo'otik jna'tik" xchi'uk "Tajimol yu'un k'usitik lek ta pasel", laj yich' lo'iltael ti k'usitik sk'an li' ta Koltaejbail ta komom. Jech noxtok, laj yalik p'elantik sk'opik k'uchal ta xich' sa'el li' tak'ine yu'un jech ta spasbatel li' a'mtelale'.

Jech noxtok, li' Koltaejbail ta komon, ta yu'ilal febrero xchi'uk marzo, ta a'mtel xchi'uk Kim Cocina Panasiática, —ti ja' jun jchi'iltik ta a'mtelal—, jun muk'ta a'mtelal ti— ali' "Crab rangoons"—, li' 20% ti k'u yepal ta xich' chonel yu'unike ja' ta xbat ta jchi'il jbatik ta a'mtelal.

Jech yu'un, li' j-a'mteletik yu'un amigos ayikxa' ta sbe'el li' ve'elil ti lajxa kalbetik sbi'e toj mu' laj ya'yi'ik.

KOLTAEJBAIL TA KOMON YIBEL JNOPBENTIK-TSOTSILETIK LI' TA YOSILAL CHIAPAS

Li' Koltaejbail ta komonto' ja' naka antsetik tsotsiletik li' ta yosilal Chiapas, mu'yukto ta a'mtejik, oyik ta sk'elel k'usi stak' ta spasik. Jayim oyik li'e ch'abal xokajtik jech yu'un cha'bal bu' laj stsob sbaik ta lo'il. Ta ora yo, yakalik ta lo'il li' buch'u ta sk'el batel li' a'mtelale' xchi'uk jayib ochemik li' Koltaejbail ta komonto'.

Ta slajeb li' poko ja'bile', jun j-a'mtel ay ta sk'elel xchi'uk ta st'ujel buch'utik ta staik koltayel.

KOLTAEJBAIL TA KOMON SEJK'UBAL KUXLEJAL— JA' TSELTALETIK TA YOSILAL CHIAPAS

Ta slajeb Febrero, ali' Koltaejbail ta komom laj sta sbaik ta jun tsobajel xchi'ul li' Koltaejbail ta komon Li' Ts'unibil yu'un ta stoybeik sk'oplal smuk'ta k'inall' bats'il k'opetike. Jech xcha' chopal lo'ilaj sventa ti oy ep stu' li' bats'i k'opetik ti ta xlo'ilajik jujun paraje'etike' xchi'uk laj snopik batel k'usitik a'mtelal stak' ta spasik batel jujun li' Koltaejbail ta komone' yu'un k'uchal ich'biluk ta muk' li' stalel jujun bats'ilum osiletik.

Jech tsots' sk'oplal ti oyuk vunetik ya bats'i k'op, jech k'uchal oyuk ti lekil snopelale', jech noxtok oyuk vunetik yu'un ti ololetike'. Ja' la sk'an ta spasik ta komon yu'un jech ta stsak batel yipik k'uchal Koltaejbail ta komon. Jech k'uchal li' buch'utik oyik ta Koltaejbail ta jlumaltik xchi'un jayibik ta x-a'mtejik ta Amigos de San Cristóbal A.C, laj xchi'in sbaik ta lo'il.

Abi' li' Koltaejbail ta komone' laj spasik jun a'mtelal yu'un ta skoltaikbatel antsetik ti tsots ya'amtelike' ti li' no'ox likemike', yu'un ak'o yich'el ta muk' ti tsots sk'oplila ya'yik uk li' antsetike' jech k'uchal kuxkejal ta jujun paraje'etik.

Li' a'mtelal to ja' laj spas The We.Men Foundation. Ti buch'u to ox xnitvan ta a'mtelale' ti yutil Koltaejbail ta komom yu'un Amigos de San Cristóbal, ja' Silvia Sántiz, laj yak' jun lo'il ta internet, ja' laj yalbe sk'oplal li' antsetik buch'utik oy tsots ya'amtelik ta slumalik xchi'uk noxtok buch'utik ta xtuk'ulimtabanik, jech laj slo'iltaik k'usitik skuxluvinojik xchi'uk k'usitik a'mtelal spasojik ta xchi'inel batel yantik antsetik.

A'MTELAL SPASEL VU'NETIK

YACH'UMTASEL VUNETIK TA SAT: ACH' K'UCHAL TA AK'EL TI ILEL BU CHLAJ TI K'USITIK XTUNE'

Li' k'usitik ta spasik buch'utik ta x-a'mtejik li' yo, ja' laj yak'ik ta na'el k'usitik laj spasik ta sjunul jabil yu'un 2022, ante stojolal yabatak ajvalil tu ja' sbi (CLUNI), xchi'uk noxtok laj yak'ik ta na'el ta stojolal ajvalil k'utepal a'mtelal laj spasik ta 2022 jech k'uyepal laj yich'ik li' tak'ine' xchi'uk k'utik ikoltavanik (Art. 86, III, LISR).

Jech noxtok oy ach' ilok'tal k'uchal ta xich' pasel svunal ti k'usitik ta xich' maneje', ja' sbi' (CFDI) 4.0 ta internet, ti och ti a'mtel ta 31 Marzo yu'un 2023. Ali' ach' a'mtelalto Li' SAT xu' ta xoktakin li' j-a'mteletike', k'usi ya'amtelik xchi'uk k'usi stsakalik jech k'u yepal ta stoj spatantik.

Mi laj yak'ik li' RFC, k'usi sbi' li' tsobajeje', k'uchel yak'oj sbaik ta stojolal ajvalil xchi'uk bu nakajtik li' SAT xu' ta sk'el xchi'uk ta xach'umtas li' bu tsakal ta vu'ne.

YAB K'OP A'YEJ

YAK'EL TA NA'EL TI K'USUTIK TA SVENTA KOLTAEJBAIL TA JLUMALTIK

Maukno'ox ta xich' ak'el ta na'el ti k'usitik ta xich' pasele' xchi'uk ti k'usitik lekik k'otemikxa ta pasele', li' yab k'op a'yeje' ja' ya'mtel ta xak' ta ojtakinel li' A'mtelal Koltaejbail ta Jlumaltik, jech k'uchal k'usitik lek k'otem ta pasel ta sventa k'elel spoxtael xchamelal jbek'taltik, ta Chan vun, xchi'uk sk'elel skuxlejal te'etik xchi'uk chon bolometik li ta yak'ol yosalal Chiapas, xchi'uk slo'il antsetik xchi'uk viniketik (buch'utik ta spasik batel a'mtelal, j-a'mteletik, jyombanejetik, jkoltavanejetik, j-tak'ivanejetik jech ti jayib oyik ta a'mtele'). Ti oyik ta a'mtelal xchi'uk vo'omkutik.

¿K'UCHAL XU' CHI OCH JECH K'UCHAL TA XK'OT TA PASEL TI K'USI SK'ANTOE'?

¡Ochantal ta A'mtelal komon jchi'il Jbatik! K'otan jech k'uchal Komon Jchi'il jbatik noxtok jech k'uchal Kuts' kalal Jbatik

Xchi'uk ti k'u yepal ta xa vak' li' a tak'ine' jech ta xa kolta'batel li' a'mtelaletik ts sventa chan vun, sk'elelskuxlejal jme'etik balamil xchi'uk sk'elel xchamelal spoxtael jbek'taltik yu'un jech ak'o lekubuk batel skuxlejalik li' ololetik, antsetik xchi'uk jnaklejetik li ta yosalal jo'vel xchi'uk li ta yosalal yak'ol Chiapas.

Komon Jchi'il jbatik

Jechuk jun krixchano'ot ta sk'elel bate li yak'ol yosalal Chiapas. Chinunkutik batel ta spasel li' amtelaletik ti k'usi yakal ta jpaskutike' jech koltaun kutik junuk velta jech noxtok xu' ta xa kolta abaik batel ta jujun u' xchi'uk li' a tak'inike'.

Xu' ta yich' ak'el ta jujun u':
\$50 \$100 \$200

Xu' ta yich' ak'el ta jmakel
\$300 \$400 \$500

Kuts' kalal jbatik

Tsobotal abaik ti yajib oyoxuk ta yutil ana'ike' jech ich'iktaletik ti k'usi ta xlok' ta vo'onike. Ja' ti k'u yepal ta xa tabik yipale', tsobik talel ti k'upal ta xa k'an xabak'ike'.

Xu' ta yich' ak'el ta jujun u':
\$100 \$200 \$300

Xu' ta yich' ak'el ta jmakel:
\$800 \$900 \$1,000

DONA AQUÍ: <https://amigosdesc.org/dona-ahora/>

JCHI'IL JBATIK TA KOMON 2022-2023

Ochan ta Jchi'il jbatik ta Komon (Programa Empresas Amigas) jech xu' ta xa kolta aba' ta slekumtasel li' yak'ol yosilal Chiapase'. Ojtakino' k'usitik oy yu'un li' a'mtelale': <https://amigosdesc.org/empresas-amigas/>

Tsobolotik xu' ta xk'ot ta pasel!

Cafeología.

CASA Lily

K'uchal ta sta' sbaik ta k'op

María Adelina Flores #11, Colonia Centro, C. P. 29200
San Cristóbal de Las Casas, Chiapas.

amigos@amigosdesc.org

<https://amigosdesc.org/>

967 678 3374

K'opombail ta internet

@Amigos de San Cristóbal

@/amigossanc

@/amigosdesc/

@Amigos de San Cristóbal A.C.

@Amigos de San Cristóbal A.C.